

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 3C/366/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715210792
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Kysucká
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2016:3715210792.9

Rozhodnutie

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňa Mgr. Silvia Kysucká, v spore žalobkyne L. C., G.. XX.XX.XXXX, bytom O. K., V. M. XXX, proti žalovaným 1/ Poštová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Prievozská ul. 2/B, IČO: 31 340 890, právne zastúpený AK Antol, s.r.o., so sídlom Pezinok, Kupeckého 2542/72, a 2/ OMIKRON TRADING LIMITED, so sídlom British Virgin Islands, Tortola, Road Town, P. O. BOX 905, Nerine Chambers, právne zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, v konaní určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I.

U r č u j e, že Dohoda o zrážkach zo mzdy podľa článku 3, bod 4, Zmluvy o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006, uzavretá medzi Poštovou bankou, a. s., Bratislava a žalobkyňou, je neplatná.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených výdavkov vzniknutých v konaní v súvislosti s uplatňovaním práva voči žalovanému 2/.

II.

Žalobu voči žalovanému 1/ z a m i e t a.

Žalovaný 1/ má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených výdavkov vzniknutých v konaní v súvislosti s bránením práva voči žalobkyňi.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 03.11.2015, ktorou podala voči žalovanému 1/ a v tom čase žalovanému 2/ - spoločnosti PRO CIVITAS, s.r.o., Bratislava, domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy podľa čl. 3 bod 4 Zmluvy o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006. Dôvodila, že so žalovaným 1/ uzavrela Zmluvu o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006, na základe ktorej jej žalovaný 1/ poskytol finančné prostriedky. Zmluvami o postúpení pohľadávok nadobudol pohľadávku žalovaného 1/, ktorú mal voči žalobkyňi titulom tejto zmluvy o úvere, žalovaný 2/. Zmluva o úvere v čl. 3, bod 4 obsahuje dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá neobsahuje výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej zániku. Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je neurčité a teda podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatné. Predmetná dohoda predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, jej neurčitosť má za následok jej neplatnosť. Veriteľ zmluvou o úvere vopred vnútil žalobkyňi aj iný úkon než ten, ktorý bol v okamihu vo sfére jej záujmu, nakoľko jedným podpisom podpísala žalobkyňa i zmluvu o úvere i dohodu o zrážkach zo mzdy bez toho, aby bola vopred osobitne oboznámená zo strany žalovaného o forme tohto zabezpečovacieho inštitútu, ani o jeho následkoch. Žalobkyňa poukázala

na to, že Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 4Er/331/15 z 20.08.2015 potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pohľadávky zo Zmluvy o úvere č. 6931418406 z 28.08.2006 na základe rozhodcovského rozsudku zamietnutá z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky v Zmluve o úvere. Ďalej žalobkyňa citovala ustanovenia § 52 ods. 2, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, čl. 3 ods. 2 smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993, ako i rozhodnutie NS SR č. 6MCdo 9/2012 zo 16.01.2013 v zmysle ktorého uplatňovanie princípu „neznalosť zákona neospravedlňuje“ v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne. Podľa žalobkyne, dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti predmetná dohoda neobsahuje. V závere žalobkyňa uvádza, že naliehavý právny záujem na danom určení je preukázaný tým, že žalovaný 2/ reálne vykonáva realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádza bez právneho dôvodu k zásahu do jej majetkovej sféry, pričom zamestnávateľ žalobkyne bude musieť rešpektujúc uzatvorenú dohodu vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne a žalovaný sa môže na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacovať.

2. Právny predchodca žalovaného 2/ - spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o., Bratislava, sa k žalobe písomne vyjadril podaním zo dňa 30.11.2015, kde namietal absenciu naliehavého právneho záujmu na danom určení, pričom citoval z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) sp. zn. 3Cdo/112/2004, 1Cdo/26/07, 2Cdo/231/07, 1Cdo/96/06. Keďže k vykonaniu zrážok už došlo a v prípade, že by súd žalobe vyhovel, žalobkyňa by následne podala ďalší návrh na splnenie povinnosti. Citoval z rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/31/11 zo dňa 06.12.2012, z ktorého vyplýva, že žalobca musí v prvom rade preukázať určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, v druhom rade vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši. Ďalej citoval z rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/161/2007 zo dňa 06.11.2007, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/112/04, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/33/12 z 13.12.2012, resp. 1Obdo/6/2010. Právny predchodca žalovaného 2/ ďalej citoval ustanovenia § 75 ods. 2, 3 O.s.p. s tým, že v žalobe absentuje uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Len skutočnosť, že žalobkyňa je spotrebiteľ, nespĺňa túto podmienku. Uviedol, že žalobkyňa nemôže preukázať naliehavý právny záujem, pretože mohla žiadať o určenie neplatnosti takejto dohody odo dňa uzatvorenia zmluvy o úvere, t. j. od 28.08.2006, najneskôr však v roku 2007, kedy žalovaný 1/ prvýkrát požiadal predchádzajúceho zamestnávateľa žalobkyne o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy. O tejto skutočnosti mala žalobkyňa vedomosť. Rovnako mala vedomosť aj o tom, že Stály rozhodcovský súd zriadený pri ROZHODCOVSKÁ ARBITRÁŽNA A MEDIÁČNÁ, a. s., Bratislava, vydal dňa 30.04.2014 rozhodcovský rozsudok sp. zn. PC-A/0513/0025, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.07.2014 a vykonateľnosť dňa 21.08.2014, ktorým zaviazal žalobkyňu, aby zaplatila právnomu predchodcovi žalovaného 2/ istinu vo výške 1.500,64 eur s príslušenstvom. Uvedenú povinnosť si žalobkyňa dobrovoľne voči právnomu predchodcovi žalovaného 2/ nesplnila, a teda nie je pravdivé tvrdenie žalobkyne o neexistencii žiadneho rozhodnutia, ktoré by žalobkyňi uložilo povinnosť plniť. Nie je pravdivé tvrdenie žalobkyne, že právny predchodca žalovaného 2/ si jednostranne diktuje výšku dlhu bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Citoval ustanovenie § 35 zákona o rozhodcovskom konaní a taktiež aj z publikácie Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. vydanie, C.H.Beck, 2012, Števec / Ficová a kolektív. Následne vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednávať a to z dôvodu, že v zmysle zmluvy, ktorej súčasťou je aj rozhodcovská doložka, je príslušný na prejednanie sporu Stály rozhodcovský súd zriadený pri ROZHODCOVSKÁ ARBITRÁŽNA A MEDIÁČNÁ, a. s., Bratislava. Citoval ustanovenie § 106 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalobkyňa nenamietla ani nespochybnila platnosť rozhodcovskej doložky. Zmluva o úvere je absolútnym obchodom, a preto je potrebné pre tento zmluvný typ aplikovať ustanovenie Obchodného zákonníka. Platnosť, či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. Ďalej citoval ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzatvorenia zmluvy, z ktorého vyplývalo taxatívne vymenovanie zmlúv, ktoré sú spotrebiteľskými zmluvami. Vzhľadom k tomu, že zmluva o úvere v tomto ustanovení uvedená nie je, je vylúčená aplikácia ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka platného v čase uzatvorenia zmluvy. Citoval čl. 2 ods. 3 Ústavy SR a z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 244/09 z 29.09.2009, PL.ÚS 36/95 z 03.04.1996. Podľa právneho predchodcu žalovaného 2/ je vylúčené a v rozpore s Ústavou SR priamo vyvodzovať práva a povinnosti z smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993, keďže ide o sekundárny zdroj práva a je záväzná pre každý členský štát a nemožno ju použiť v horizontálnych vzťahoch medzi subjektmi sekundárneho práva. Judikatúra ESD nie je voči jednotlivcom, a teda ani voči stranám tohto sporu bezprostredne záväzná. Poukázal aj na

rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 29.06.2010 sp. zn. N23 Cdo 1201/2009 a uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 28.04.2010 sp. zn. 23Cdo 4895/2009. Ďalej uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy obsiahnutá v spotrebiteľskej zmluve nie je neplatná automaticky, ale je potrebné v každom jednotlivom prípade ju skúmať, ako má dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobiť ujmu spotrebiteľa a značnú nerovnováhu v jeho právach a povinnostiach, ktoré mu z uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy vyplývajú. Citoval z návrhu generálnej advokátky ESD Vericy Trstenjak prednesený 29.11.2011 vo veci C-453/10. Ďalej poukázal aj na ustanovenia čl. 1 ods. 2 Smernice č. 93/13/EHS z 05.04.1993, § 93b ods. 1 zákona č. 483/2011 Z. z. o bankách. V čl. 4 vyjadrenia právny predchodca žalovaného 2/ citoval z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS/20/2011 z 29.03.2011, IV. ÚS/252/04, II. ÚS/85/06, § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Zmluva bola uzatvorená platne podľa platných právnych predpisov dňa 27.04.2006 s tým, že zákonodarca sám vylúčil zmluvy upravené normami obchodného práva, osobitne tie zmluvy, ktoré majú povahu tzv. absolútnych obchodov, sa spravujú ustanoveniami obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu ich účastníkov. Daná zmluva nevznikla reálnym odovzdaním druhej veci dlžníkovi, ale vznikla dohodou zmluvných strán o jej obsahu, pričom zmluva o úvere patrí podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka medzi tzv. absolútne obchody. Poukázal, že je povinnosťou súdu zaoberať sa aj časovou pôsobnosťou právnych noriem a vzhľadom k tomu, že predmetná zmluva a nároky z nej vyplývajúce vznikli pred 01.01.2008, nie je možné aplikovať ustanovenia zákona č. 568/2007 Z. z. účinného od 01.01.2008, a to vzhľadom na obsah prechodných ustanovení spomínaného zákona. Keďže nemožno danú zmluvu o úvere považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle Občianskeho zákonníka, nemožno na ňu aplikovať ustanovenia na ochranu spotrebiteľa a ustanovenia upravujúce premlčanie obsiahnuté v Občianskom zákonníku. Daná zmluva bola platne uzavretá, žalobkyňa nepreukázala nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu, ani to, v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jej strane. Žalobkyňa si slobodne vybrala právneho predchodcu žalovaného 2/ a akceptovala vykonávanie zrážok žalovaného 1/, ktorý je bankovou inštitúciou pod dohľadom Národnej banky Slovenska. Žalobkyňa nepopiera platnosť zmluvy, ani to, že je uzatvorila dobrovoľne, a základe slobodnej vôle a svojim podpisom súhlasila s celým obsahom zmluvy. Žalobkyňa nikdy netvrdila, že bola nútená zmluvu podpísať. Preto aj tvrdenie, že sa dohode o zrážkach zo mzdy musela podrobiť je zjavne účelové a tendenčné. Dohoda o zrážkach zo mzdy je inštitútom práva, ktorý má zabezpečovací charakter a v žiadnom prípade nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ďalej citoval ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka. Ak by žalobkyňa plnila riadne a včas svoj záväzok voči žalovanému 1/, tento zabezpečovací inštitút by nebol býval vôbec uplatnený. Žalobkyňa si sama svojím konaním, resp. nekonaním spôsobila uplatnenie tohto zabezpečovacieho inštitútu, keďže porušila zmluvné podmienky. Citoval ustanovenia § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z., § 131 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z.z. a rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23Cdo/1201/2009 zo dňa 29.06.2010, z publikácie Barancová Helena: Zákonník práce: Komentár, 2. vydanie, v Prahe: C.H.Beck 2012, strana 715 až 716, z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 25Cdo/140/2006 zo dňa 19.12.2007. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy má písomnú formu, preto nie je možné neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy na tomto základe namietat. Žalobkyňa podpísala zmluvu o úvere 25.08.2006, banka ju podpísala až 28.08.2006 a preto má právny predchodca žalovaného 2/ za to, že žalobkyňa mala k dispozícii text zmluvy o úvere vrátane obchodných zmluvných podmienok, keďže svojim podpisom na zmluve potvrdila v súlade s čl. 3 bod 1 ich prevzatie, to že si ich preštudovala a vyjadruje s nimi súhlas. Obchodné podmienky, ako aj všeobecné obchodné podmienky sú v zmysle zákona o bankách zverejnené na webe žalovaného 1/ a sú dostupné každému k nahliadnutiu. Je v záujme každého, kto vstupuje do určitého právneho vzťahu, aby sa oboznámil so svojimi právami a povinnosťami. Len samotná skutočnosť, že spotrebiteľovi sa niektoré ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy javia ako nejasné alebo nejednoznačné, nezakladá bez ďalšieho „neprijateľnosť“ dodávateľom naformulovaného ustanovenia. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu. Poukázal na rozhodnutia, a to uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS/110/09, Nález Ústavného súdu SR III. ÚS/36/2010, resp. I. ÚS/242/07, ďalej na čl. 2 ods. 3, čl. 7 ods. 3 Ústavy SR, a tiež aj na rozhodnutie PL.ÚS 11/96. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 7 platného v čase podpisu zmluvy hovorí o neplatnosti podmienky a podmienka ako právna skutočnosť je definovaná v ustanovení § 36 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Gramatickým výkladom § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je odôvodnený záver, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je zmluvnou podmienkou ako právnou skutočnosťou nezávislou od vôle, s ktorou je spojený vznik, zmena alebo zánik práva či povinnosti, ale samostatným dvojstranným právnym vzťahom, ktorý zabezpečuje hlavný

záväzok. Nie je to jednostranné uloženie povinnosti viazané na vôľu veriteľa, či povinnosť vznikne alebo nie. Citoval aj z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/994/2013 a Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C/197/2014.

3. Žalobkyňa na pojednávaní zotrvala na svojej žalobe.

4. Žalovaný 1/ žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/ v tomto spore, žalobkyňa nepreukázala akýkoľvek hmotnoprávny vzťah medzi ňou a žalovaným 1/ z dôvodu, že pohľadávka zo zmluvy o úvere svedčiaca v prospech žalovaného 1/ bola postúpená.

5. Žalovaný 2/ na pojednávaní zotrval na svojom písomnom vyjadrení, pričom poukázal na to, že žaloba je nedôvodná aj preto, že žalobkyni odpustil celý dlh, čím zaniklo aj akékoľvek zabezpečenie, a teda žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na danom určení. Uviedol, že aj naďalej žiadne zrážky zo mzdy žalobkyne nevykonáva, toto bolo pozastavené.

6. Súd vykonal dokazovanie prečítaním, resp. oboznámením sa s obsahom nasledovných listinných dôkazov: Zmluva o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006, List - predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy, Výzva na vykonanie zrážok zo mzdy zo dňa 13.08.2015, Žiadosť o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 01.06.2007, Rozhodcovský rozsudok sp. zn. PC-A/0513/0025 zo dňa 30.04.2014, Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 18.12.2015, Výpis z Obchodného registra žalovaného 2/, Oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 17.01.2013, Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1/2012 vrátane prílohy zo dňa 18.12.2012, Potvrdenie o odpustení celého dlhu zo dňa 19.07.2016, Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1/2013 vrátane prílohy zo dňa 15.01.2013, Dohoda o zrážkach zo mzdy - pozastavenie vykonávania zo dňa 24.05.2016, a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Zo Zmluvy o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006 mal súd za preukázané, že žalobkyňa ako klient uzavrela so žalovaným 1/ uvedenú zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver 50.000,- Sk (1.659,70 eur), ktorý mala vrátiť v celkovej výške 77.805,46 eur (50.000,- Sk + 27.805,46 Sk) v 60-tich mesačných splátkach od 27.09.2006. V čl. 3, bod 4 uvedenej zmluvy o úvere sa uvádza: „Podpisom tejto zmluvy zmluvné strany zároveň uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy (Dohoda) v zmysle § 551 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) v platnom znení, ktorá je zabezpečením pohľadávky PB vznikutej zo ZoÚ. Klient udeľuje PB výslovný súhlas na predloženie Dohody platiteľovi mzdy klienta. Táto dohoda sa vzťahuje i na budúceho platiteľa mzdy ako i na iné príjmy Klienta.“

8. Z listu - Žiadosť o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 01.06.2007 mal súd za preukázané, že žalovaný 1/ zaslal daný list vtedajšiemu zamestnávateľovi žalobkyne, ktorým požiadal tohto zamestnávateľa o realizáciu mesačných zrážok vo výške 1.297,- Sk až do úplného vysporiadania záväzku zo Zmluvy o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006.

9. Z listu - Oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 17.01.2013 bolo preukázané, že žalovaný 1/ postúpil pohľadávku, ktorú mal voči žalobkyni zo Zmluvy o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006 na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, Cyprus. Uvedená skutočnosť bola zistená aj zo Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1/2012 zo dňa 18.12.2012 v spojení s prílohou k danej zmluve.

10. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1/2013 zo dňa 15.01.2013 postúpila spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, Cyprus, ako postupca pohľadávku, ktorú mala spoločnosť voči žalobkyni titulom Zmluvy o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006 na spoločnosť PRO CIVITAS, s. r. o., Bratislava ako postupníka.

11. Stály rozhodcovský súd zriadený pri ROZHODCOVSKÁ ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a. s., Bratislava, v právnej veci žalobcu PRO CIVITAS, s.r.o., Bratislava proti žalovanej L. C., o zaplatenie 1.500,64 eur s príslušenstvom vydal dňa 30.04.2014 v konaní vedenom pod sp. zn. PC-A/0513/0025 rozhodcovský rozsudok, ktorým zaviazal žalovanú L. C. zaplatiť žalobcovi PRO CIVITAS, s.r.o., 1.500,64 eur s príslušenstvom, pričom podľa vyznačenej doložky právoplatnosti a vykonateľnosti uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 30.07.2014 a vykonateľnosť 21.08.2014.

12. Z listu právneho zástupcu právneho predchodcu žalobcu 2/ zo dňa 13.08.2015 adresovaného neziskovej organizácii O. Z. V., O.. O. XXX, O.. K., mal súd za preukázané, že právny predchodca žalovaného 2/, ktorému bola postúpená pohľadávka žalovaného 1/, ktorú mal voči žalobkyni z vyššie uvádzanej zmluvy o úvere, vyzval túto neziskovú organizáciu na vykonávanie zrážok zo mzdy dlžníka / žalobkyne/ v prospech právneho predchodcu žalovaného 2/, pričom zároveň predložil tejto neziskovej organizácii dohodu o zrážkach zo mzdy.

13. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 18.12.2015, uzatvorenou medzi spoločnosťou PRO CIVITAS, s.r.o., Bratislava ako postupcom a spoločnosťou OMIKROM TRADING LIMITED, British Virgin Islands, ako postupníkom bola pohľadávka postupcu voči dlžníkovi L. C. vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006 postúpená na postupníka.

14. Z výpisu z obchodného registra žalovaného 2/ a jeho oficiálneho prekladu do slovenského jazyka bolo zistené, že žalovaný 2/ je zapísaný v obchodnom registri Britských panenských ostrovov s tým, že jediným riaditeľom spoločnosti od 01.06.2009 je J. Q..

15. Listom zo dňa 24.05.2016 oznámil žalovaný 2/ súčasnému zamestnávateľovi žalobkyni, že vzhľadom k tomu, že žalobkyňa so žalovaným 2/ uzatvorila dohodu, podľa ktorej dochádza k dobrovoľnému plneniu dlhu, žalovaný 2/ žiada o pozastavenie vykonávania zrážok zo mzdy.

16. Listom zo dňa 19.07.2016 označeným ako potvrdenie o odpustení celého dlhu žalovaný 2/ v liste označený ako aktuálny veriteľ prehlásil, že celá pohľadávka vzniknutá na základe Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.08.2006 medzi žalovaným 1/ a žalobkyňou bola aktuálnym veriteľom - žalovaným 2/ - dňa 19.07.2016 odpustená v plnej výške.

17. Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

18. Podľa čl. 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

19. Podľa čl. 2 ods. 2 CSP Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

20. Podľa § 137 písm. d) CSP Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

21. Podľa § 470 ods. 1 CSP Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

22. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy Na účely tohto zákona sa rozumie: a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti.

23. Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy Spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

24. Podľa § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

24. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

26. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

29. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. V prvom rade treba poukázať na to, že žaloba bola podaná dňa 03.11.2015, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ktorý v ustanovení § 80 písm. c) pripúšťal možnosť domáhať sa určenia, či tu právny vzťah je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Rovnako je potrebné uviesť, že Občiansky súdny poriadok bol účinný do 30.06.2016, pričom od 01.07.2016 je účinný zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý s takýmto tzv. „určovacími žalobami“ o určenie neplatnosti právneho úkonu v zásade nepočíta (ibaže by to vyplývalo z osobitného predpisu - § 137 písm. d) CSP). Z ustanovenia § 470 ods. 1 CSP vyplýva, že tento zákon platí i na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, súčasne však v ustanovení čl. 2 zákon akcentuje na spravodlivú a účinnú ochranu ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Čo je potrebné rozumieť pod pojmom „princíp právnej istoty“ definuje CSP v čl. 2 ods. 2. Súd má za to, že za situácie, keď žaloba bola podaná za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, kedy žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu boli možné, žalobcovia po preukázaní naliehavého právneho záujmu a následne po preukázaní dôvodu neplatnosti právneho úkonu, boli v takýchto sporoch úspešní, bolo by v rozpore s čl. 2 CSP, ak by súd len z dôvodu v tomto smere zásadnej zmeny právnej úpravy v priebehu sporu (teda že za súčasného stavu nie je možné domáhať sa určenia neplatnosti daného právneho úkonu, keďže toto nevyplýva z osobitného predpisu, hoci v čase začatia sporu to možné bolo) zamietol žalobu bez vecného prejednávania len s odôvodnením, že vyhovieť takejto žalobe už nie je za súčasného právneho stavu možné. V čase podania žaloby, t. j. ku dňu 03.11.2015, súd mal za to, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, nakoľko požadovaným určením by sa zlepšilo jej právne postavenie z dôvodu, že žalovaný 2/ nebude môcť zasahovať do majetkovej sféry žalobkyne bez toho, že by existoval spôsobilý exekučný titul na takéto zásahy, najmä za situácie, že v rámci konania smerujúceho k vydaniu takéhoto prípadného exekučného titulu by súd ex offio musel skúmať prípadné neprijateľné podmienky, resp. prihliadať na prípadnú bezúročnosť, resp. bezpoplatkovosť úveru a podobne, v dôsledku čoho by mohlo dôjsť k zásadnej redukcii sumy, ktorú platiteľ mzdy poukazuje žalobcovi 2/ na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovaný 2/ síce poukázal na právoplatný rozhodcovský rozsudok, súd v tejto súvislosti uvádza, že v konaní nebola preukázaná platne uzavretá rozhodcovská doložka, preto takýto argument neobstojí. Okrem iného, súdu je z jeho činnosti známe, že v prípade, ak podá žalovaný 1/, prípadne jeho právny nástupca návrh na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku, tieto návrhy exekučné súdy spravidla zamietajú z dôvodu, že rozhodcovskú doložku vyhodnotili ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda rozhodcovský rozsudok bol vydaný v rozpore so zákonom, keďže rozhodcovský súd nemal právomoc spor rozhodnúť (viď napr. uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 3Er/518/2015 - 60 zo dňa 28.07.2015, právoplatné 04.12.2015, č. k. 5Er/309/2015 - 29 zo dňa 25.06.2015, právopl. dňa 10.12.2015 a iné). Žalovaný 2/ sa v konaní bránil i tým, že žalobkyni odpustil celý dlh, o čom predložil i potvrdenie o odpustení celého dlhu zo dňa 19.07.2016, resp. že zamestnávateľovi žalobkyne bol zaslaný list, ktorým požiadal žalovaný 2/ o pozastavenie výkonu zrážok zo mzdy. V tejto súvislosti je potrebné

poukázat na ustanovenie § 574 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého odpustenie dlhu predpokladá písomnú dohodu medzi veriteľom a dlžníkom. Z obsahu spisu nevyplýva, že by odpustenie dlhu bolo urobené vo forme dohody žalovaného 2/ a žalobkyne, z jeho obsahu vyplýva, že tento bol mienený ako jednostranný právny úkon zo strany žalovaného 2/. Ak by sa aj jednalo o ofertu na uzavretie dohody, táto nebola zo strany žalobkyne akceptovaná. Táto listina teda neznamená, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení neexistuje, resp. že preukazuje, že zanikla naliehavosť na požadovanom určení. Rovnako nemožno prihliadať i na argument žalovaného 2/, že nie je dôvod žalobe vyhovieť vzhľadom k tomu, že nevykonáva momentálne zrážky zo mzdy, nakoľko takýto list je zo strany žalovaného 2/ bezpredmetný, keďže z obsahu spisu vyplýva, že zrážky zo mzdy žalobkyne nie sú vykonávané z dôvodu súdom skôr nariadeného predbežného opatrenia - uznesenia č. k. 3C/366/2015-10 zo dňa 13.11.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5Co/45/2016-48 zo dňa 17.02.2016. Okrem iného, takýto list nedáva záruku, že po právoplatnom skončení veci a s tým spojeným zánikom predbežného opatrenia, by žalovaný 2/ opätovne neprikázal zamestnávateľovi žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy.

31. Žalovaný 2/, resp. jeho právny predchodca v konaní namietal, že daná zmluva o úvere je absolútnym obchodom, ktorá sa riadi výlučne ustanoveniami Obchodného zákonníka a vzhľadom k dátumu uzavretia danej zmluvy (28.08.2006) je vylúčené na daný prípad aplikovať ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách.

32. Súd s takouto argumentáciou žalovaného 2/ nesúhlasí. Vzhľadom na povahu účastníkov zmluvného vzťahu (zmluvy o úvere a zároveň dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere) a spôsob uzavretia zmluvy, keď žalovaný 1/ ako veriteľ je podnikateľský subjekt - banka - ktorý na formulári a v pevne stanovených zmluvných podmienkach určil obsah zmluvy, pričom druhá zmluvná strana - dlžník (žalobkyňa) nemala možnosť obsah zmluvy ovplyvniť, jedná sa o zmluvu spotrebiteľskú, a na ňu sa vzťahujú aj napriek zákonnej úprave úverovej zmluvy v Obchodnom zákonníku všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorý zmenil a doplnil Občiansky zákonník s účinnosťou od 01.04.2004 o inštitút tzv. spotrebiteľských zmlúv, a to v súlade s čl. 69 a 71 Asociačnej dohody platnej od 1.2.1995. Dovtedy obdobný typ zmluvy čiastočne upravoval zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (účinný i v čase uzavretia danej úverovej zmluvy až do 30.06.2007) ako tzv. typovú zmluvu. Európska únia venuje problematike ochrany spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť a v rámci prístupového procesu do Európskej únie bol v Slovenskej republike prijatý zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, ktorý bol zrušený zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany, ktorá nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Spotrebiteľská zmluva je inštitút, ktorý je potrebné vnímať komplexne a ktorý sa nesporne týka viacerých typov zmlúv.

33. Pri posúdení charakteru danej zmluvy, ktorej súčasťou je dohoda o zrážkach zo mzdy, je potrebné prihliadať na postavenie účastníkov zmluvy a vychádzať nielen z právnej úpravy platnej a účinnej v čase uzavretia tejto zmluvy, t. j. 28.08.2006, ale aj z európskej legislatívy, významu spotrebiteľských zmlúv v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práv, ako aj zásad a pojmových znakov spotrebiteľských zmlúv. Okrem uvedeného je potrebné hľadiť i na to, že právna úprava spotrebiteľských zmlúv obsiahnutá v Občianskom zákonníku nie je taxatívna, ide len o užšie vymedzenie pojmu spotrebiteľských zmlúv a v širšom kontexte je potrebné vychádzať aj z ustanovení osobitnej právnej úpravy, a to zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia posudzovanej zmluvy, resp. dohody o zrážkach zo mzdy. Uvedený zákon v ustanovení § 23a definuje pojem spotrebiteľská zmluva, ktorou je aj zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka (ako to bolo v tomto prípade) za predpokladu, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Uvedená Zmluva o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006, ktorej súčasťou je i dohoda o zrážkach zo mzdy, tieto podmienky spĺňa. Posudzovaná zmluva je typickou formulárovou zmluvou, dohoda o zrážkach zo mzdy je jej súčasťou (v predtlačí v čl. 3 bod 4) a z obsahu zmluvy nevyplýva, že žalobkyňa mala možnosť vyjadriť svoj nesúhlas s takouto dohodou o zrážkach zo mzdy (teda že by dohoda o zrážkach zo mzdy bola medzi účastníkmi zmluvného vzťahu individuálne dojednaná). Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané,

že žalobkyňa uzatvára zmluvu s právnym predchodcom žalovaného 2/ (so žalovaným 1/) na iný účel ako pre svoju vlastnú potrebu, resp. potreby svojej rodiny (teda napr. pre účely podnikania). Je teda zjavné, že aj na právny vzťah založený medzi žalovaným 1/ ako právnym predchodcom žalovaného 2/ a žalobkyňou, je nutné aplikovať ustanovenia zákona č. 634/1992 Zb., ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka.

34. Na základe vyššie uvedeného a vykonaného dokazovania teda súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy obsiahnutá v čl. 3 bod 4 Zmluvy o úvere č. 6931418406 zo dňa 28.08.2006, je neplatná, keďže podľa názoru súdu sa jedná o zmluvnú podmienku spôsobujúcu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, a to s poukazom na ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy ako neoddeliteľnej formulárovej zmluvy o úvere je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti danej zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly, bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávaniu v prípade, že tieto obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky, resp. aj v prípade, ak dlh spotrebiteľa voči veriteľovi je už premĺčaný (v prípade súdneho konania je súd povinný prihliadať v spotrebiteľských vzťahoch na premĺčanie z úradnej povinnosti, t. j. aj v prípade, že spotrebiteľ námietku premĺčania nevznesie). Uzavretá dohoda poskytuje priamo veriteľovi - v súčasnosti žalovanému 2/ právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa - žalobkyne, a to vrátane plnenia neprijateľných zmluvných podmienok. Preto súd žalobe žalobkyne vyhovel. Treba však uviesť, že pasívne vecne legitimovaným v tomto spore je výlučne žalovaný 2/ ako súčasný veriteľ žalobkyne, nakoľko mu svedčí hmotné právo (má práva, resp. povinnosti z daného zmluvného vzťahu). Vzhľadom k tomu, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný 1/ postúpil svoju pohľadávku, ktorú mal voči žalobkyňi z danej úverovej zmluvy, súd konštatuje, že žalovaný 1/ nie je v tomto spore pasívne vecne legitimovaným subjektom, preto žalobu voči žalovanému 1/ z tohto dôvodu zamietol.

35. V súvislosti s námietkou žalovaného 2/, podľa ktorej nemá súd právomoc tento spor prejednávať vzhľadom na rozhodcovskú doložku, a z tohto dôvodu je potrebné postupovať podľa (v čase podania vyjadrenia účinného) ustanovenia § 106 O.s.p. je potrebné poukázať na ustanovenie § 3 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorý zákon nadobudol účinnosť od 1.1.2015, podľa ktorého uzatvorenie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd s tým, že ak tak spotrebiteľ urobí, dodávateľ, resp. jeho právny nástupca sa nemôžu účinne dovolávať nedostatku právomoci súdu (s výnimkou toho, že by už vo veci skôr začalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie, čo žalovaný 2/ v spore nepreukázal). V danom prípade vzhľadom na vyššie uvedené ustanovenie zákona č. 335/2014 Z. z. súd na námietku žalovaného 2/ o nedostatku právomoci Okresného súdu Považská Bystrica vec prejednať neprihliadal. Okrem iného, z vykonaného dokazovania ani nevyplývalo uzatvorenie rozhodcovskej doložky medzi žalobkyňou a žalovaným 2/, resp. jeho právnym predchodcom.

36. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobe žalobkyne súd vo vzťahu k žalovanému 2/ vyhovel, preto jej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených výdavkov vzniknutých v konaní v súvislosti s uplatňovaním práva voči žalovanému 2/. Súd však vo vzťahu k žalovanému 1/ žalobu zamietol, a teda aj žalovaný 1/ bol v spore úspešný, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených výdavkov vzniknutých v konaní v súvislosti s bránením práva voči žalobkyňi. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté tunajším súdom po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).